

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo laikraštis. L. Vyčių organizacijos organas,
TOMAS V. VASARIO (FEBRUARY) 20 D., 1918 M. No. 3 (44).

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
 Under Act of March 3, 1879.

VISUOTINAS AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIŠKAS SEIMAS.

DU milžinišku darbu dabar sto-
 vi prieš mūsų akis: Lietuvos
 Laisvės Savaitė ir Visuotinas
 Amerikos Lietuvių Politiškas
 Seimas. L. Laisvės Savaitėje
 reikės koplčiausia išaiškinti minio-
 se Lietuvos reikalus, surasti kodi-
 džiausių buri nuolatinių Lietuvos gel-
 bėtojų, padariusių prižadą bent po
 25c. nuo savo pelno kas mėnuo mo-
 kėti Lietuvos reikalams — gelbėji-
 mui nukentėjusių nuo bado ir šalčio
 pavojų ir iškovojimui Lietuvai lai-
 svės.

Visuotinas Amerikos Lietuvių
 Politiškas Seimas, šaukiamas New
 York'e kovo 13 ir 14 dd. turės ap-
 reikšti, kokios ateities velina Ame-
 rikos lietuviai Lietuvai. Tai bus
 svarbiausias Seimo punktas. Toliau
 turės apsvarstyti budus ir kelius, ku-
 riais bus einama prie užtikrinimo
 Lietuvai pageidaujamos ateities. Tad
 Seimo svarba begalo didelė. Iš jo lau-
 kiama žodžio, kurį turės nugirsti šios
 šalies valdžia, ir suprasti, kas mes,
 ko mes norime; turės to žodžio nu-
 girsti lenkų imperijalizmo apaštalai,
 vokiečių militaristai ir pati Tėvynė
 Lietuva. Jei sutartinai tą žodį tarsime,
 jis pasieks visų ausis. Supras
 mus šios šalies valdžia ir visuomenė,

o supratęs mums pagelbos rankos
 nepasigailės. Išgirs jį lenkai ir su-
 pras, kad čia lietuvių tautos atsaky-
 mas į jų pastangas Lietuvą lipinti
 savo pašonėn. Išgirs jį vokiečiai ir
 jie jaus, kad reikia skaitytis su lietu-
 viais. Išgirs jį pati Lietuva ir jos vil-
 tis sustiprės ir duos moralių spėkų
 kovoti su nelaimėmis. Išgirs mus vi-
 sas pasaulis ir savo domą atkreips.

Kad Seimas išeitų pasekmingas,
 kad jis ištartų galingą žodį apie Lie-
 tuvos ateitį, reikia, kad jin suvažiuo-
 tų kodidžiausias skaičius išmintingų,
 susipratusių, rimtų tėvynainių — at-
 stovų. Todėl ir siųskime tik rimtus
 ir susipratusius ingaliotinius. Nesiu-
 skime tokių, kuriems asmenišką pa-
 sirodymą, asmenišką pasižymėjimą
 terupi. Gerų atstovų siųskime
 kodaugiausia. Iškaščių dažnai nepa-
 sigailime atstovams siųsti ir į šiuokius
 ir tokius Seimus. Šiame Seime bus
 apsvarstoma mūsų tautos likimas.
 Todėl jam nei iškaščių neprivalome
 gailėtis. Jei galų-gale viena draugi-
 ja ar kuopa atstovo siųsti visgi neiš-
 sigali, tesusideda po dvi, tris, po ke-
 lias.

Atsiminkime: Lietuvos dabar
 kritiškiausia valanda! Ji nuteriota,
 nukankinta, jos kunas juoda dėme pa-

versta. Vietoj triobėsių—pelenai ir griuvėsiai, vietoj gražių derlingų laukų — grioviai, vietoj sveikų, linksmų gyventojų, išdžiuvę, išbliškę, išalkę žmonės. Lietuva, tai išdeges, išgriautas rumas, o žmonės, tai tie padegėliai, be mantos, be turto. Išgriauta Lietuva, tai mūsų tėvynė, padegėliai lietuviai, tai mūsų broliai. Kenčiamą nelaimę ir skriaudą padarė kaimynai, tie patys kaimynai kėsinasi lietuvių nelaimę ir skriaudomis pasinaudoti. Lietuva skaniai kvėpia vokiečiams. Jos dirvonai viliote-vilioja vokiečių veislę. Savo šaknis, nors pamažu, jau leidžia. Uoliai apie Lietuvą suka ir lenkai. Jie uoliai skelbia žinias ir statistikas, išrodančias, kad lietuvių Lietuvoje kaip ir nėra, kad ir yra, tai mažas nuošimtis, kuriam krašto valdymas pavesti negalima.

Kliučių ir darbo prieš mūsų akis daug. Nugalėsime ir nuveiksime, jei visi ir su pasišventimu už jo imsime. Šis tas jau padaryta ir tebedaroma. Lietuvos laisvės ir nepri gulmybės obalsis iškeltas ir paskelbtas. Jį drąsiai ir liuosai paskelbė lietuvių konferencija Stockholme sausio 5 d. šiais metais. Jis buvo ištartas lupomis visos Europos lietuvių. Dabar lieka tą obalsį pranešti visam

plačiajam pasauliui. Tad važiuodami į Visuotiną Am. Lietuvių Politišką Seimą brandinkime vieną mintį — mintį, kuri paeina iš tautos iščios, ilgai ten buvus nešiota, ilgai kankinama ir slopinama mūsų engėjų. Tai minčiai, tam giliausiam tautos norui pridurkime stiprų gyvybės pulsą, visi, lyg vienas, ištardami šį obalsį: Laisva ir Nepri gulminga Lietuva! Iš Seimo tepraskamba žinia, kad visi tam obalsiui pritarė. Visuomenė nekantraudama lauks tos žinios. Lai važiuojantieji į Seimą užmiršta partijinius ginčus; lai visus veda ten ir vadovauja viena mintis — užtikrinti Tėvynei Lietuvai šviesią, laimingą ateitį.

Mums, Amerikos lietuviams, atėjo svarbi valanda išreikšti Tėvynei Lietuvai jausmus ir velijimus. Pasirodykime, kad tie jausmai ir velijimai yra nuoširdūs, o ne nuduoti. Pasirodykime, kad ir mes, kaip ir anie mūsų broliai, kurie slankioja apsvilę apie apdegusį ir sudardytą Tėvynės rumą, norime, kad mums būtų valia atsistatyti naują, kad mums būtų suteikta teisė gyventi, valdyties, kaip mums tinka, kaip mes norime.

Kovo 13—14 važiuokime Visuotiną Amerikos Lietuvių Politišką Seimą vaduoti Lietuvos Laisvę ir Nepri gulmybę!

Tėvynainis.

APŽVALGA

RUOŠKIMĖS Į SEIMĄ.

Visuotinas Amerikos Lietuvių Politiškas Seimas įvyksta New York'e, kovo 13—14 dd. Linkėjome, kad jis įvyktų Washingtone — šalies sostinėje, bet atsirado kliutys, kurios ir nusuko Seimą į New York'ą. Dabar ne laikas kalbėti apie vietos patogumą. Laikas ruoštis į Seimą. Tegul nelieka nei vienos draugijos ar kuopos, kuri nesiųstų savo atstovo, jei ne viena, tai bent susidėjus.

Seimas bus išraiška Amerikos lietuvių jausmų ir linkėjimų Tėvynės Lietuvos ateities klausime.

LIETUVIAI KAREIVIAI IR VISUOMENĖ.

Šiame "Vyčio" num. indėjome iš Camp Custer, Mich. lietuvių kareivio rašytą žinutę. Toji žinutė liudija, kokiose sąlygose yra lietuvių kareivio dvasios reikalai. Kitų tautų kareiviai dvasiai maito turi užtektinai: įstaigų lentynos kraute-užkrautos jiems sava literatura—knygomis ir laikraščiais. Gi lietuvis sava nieko neranda, o svetimoje kalboje nemokėdamas, teiraujasi pas draugus, kokios pasaulyje naujienos, kas girdėti? Galime įsivaizdinti, kaip jaučiasi lietuvis kareivis tokiuose atvėjuose. Jis jaučia, kad lietuvių vardas menkutis, kad menkutė ir ta tauta, kuri neaprupina savo reikalų.

Lietuvis kareivis, tai mūsų tautos atsarginis. Jis dabar po svetima ranka auklėja kuno pajėgas. Susilauksime laiko, kuomet lietuviai kareiviai, visur išblaškyti, sugrįš į Tėvynę ir Jei pašvės savo pajėgas. Jei norime, kad lietuviai kareivis grįžtų nenuautę, savas tautai, neprisiėręs į kraują, gįslas ir kaulus svetimos dvasios, tai privalome jo neužmiršti dabar. Nepasieks jo tautinė šilima, tautos balsas, jis išpalengva nutautę, virs panašiu aniems mūsų seniems lietuviams, kurie dar ir ligšiol daugiau gerbia lenkų arba rusų garbę, suvis užsimiršę apie savąją. Mat, jie patys, arba jų tėvai, rasite, kadaisia už juos aukoję gyvybę, pasižymėjo žygiais. Visa tai juose paliko neišdildomą žymę ir svetima garbė bei svetimos dėjos jiems pasidarė brangios ir gerbtinos.

Aprupinti lietuvius kareivius dvasios reikalais nesunku. Jei tik žinome kokiuose lageriuose yra lietuvių kareivių, siųskime į tas vietas lietuvių literatūros. Prie kiekvienų lagerių yra plačiai žinomos ir plačiausia besirupinančios kareivių dvasios reikalais Y. M. C. A. ir Knights of Columbus įstaigos. Jos turi savo knygynus ir įvairias kareivių patogumams įstaigas. Aišku, kad tose įstaigose ir mušiškiai lankosi.

Vyčių kuopos ir Apskričiai kareivių reikalais rupinsi — apie juos kalba, svarsto. Maža vien Vyčių kareivių reikalais rupinties. Vyčiai kareiviai susipratę, jie patys moka susirasti dvasiai peno. Svarbu organizuoti abelnę pagelbą lietuviams kareiviams, skiriant aukas knygoms ir laikraščiams.

Kareiviams gelbėti galime, tik norėkime ir pasistengkime. Atidėlioti negalima, nes bus pervėlu, kada mušiškiai, apsibuvoję svetimųjų eilėse, paliaus jaustis lietuviams. Kol jie ten nauji, jie ilgisi lietuvių, savo kalbos ir viso, kas tik prigimta. Neduokime toms gįslelėms, tiems ryšiams sutrukti.

“VYČIO” SPAUSTUVĖS REIKALE.

Po ilgų ir gerų apsvarstymų visų smulkmenų ir sąlygų, Centro Valdyba priėjo prie vienodos nuomonės, kad “Vyčio” spaustuvės ateitis bus daug

tikresnė, jei ji bus įsteigta iš aukų, o ne paskolų keliu. Todel ir nutarta visą energiją ir darbą dėti, kad surinkus spaustuvės įsteigimui reikalingą sumą pinigų aukomis. Nors aukos nesparsčiausia plaukia, bet pritarimas jaučiamas iš visur. Kuopos, Apskričiai svarsto tą klausimą ir jį užgria. Aišku, spaustuvės gal dar greit neturėsime, bet dasivarę ligi reikalingos sumos pinigų, jausimės savo Centrą, savo įstaigą pastatę ant tikros ir tvirtos papėdės. Nors tautos reikalai skaldo mūsų pajėgas įvairiems darbams ir reikalauja aukų, tečiau neužmirškime ir šio reikalo. Vyčių organizacijos rolė mūsų tautoje darosi vis žymesnė ir svarbesnė. Ji dar labiau išaugs, iškeros, kai turės savo Centrą, iš kurio išleis, išpins gįslas į visas kolonijas ir energiškausgebės varyti veikimą.

PAMINĖJO KALBĄ APIE LIETUVĄ.

Bloomsburg'o, Pa. “The Daily Sentinel” 19 numeryje paminėjo Tamo Šeimio kalbą apie Lietuvą.

“p. Šeimis trumpai kalbėjo apie Lietuvą, jos istoriją ir dėjas, praeitį, dabartį ir ateitį. Jis nurodė tautos kilmę, senovės budą ir kalbos formas. Lietuvių kalba yra viena seniausių ir artima sanskritui. Labai puikios poezijos ir liaudies pasakų turi ši kalba.

Kalbėdamas apie nudieninį padėjimą, kalbėtojas pažymėjo šalies sunaikinimą. Šiais metais sausio 5 d. lietuviai paskelbė savo tautos neprigulmybę. Lenkų pastangos prieiti jurą ir tuo tikslu pritraukti lietuvius prie unijos, neranda pastarųjų tarpe pritarimo. Lietuviai yra pasiriję likti laisvais ir neprigulmingais”.

Vis tai gražus pasidarbavimas Lietuvos labui

... ..

Gavome “Lithuanian Booster” 9-ji num. už sausį 1918 m. Turinys: 1. Arise, 2. Kosciusko, 3. Kosciusko to general Niesiolovski, 4. Kosciuskos Courtship, 5. Įvairumai: pranešimai, lietuvių karininkų iš Camp Devens paveikslas.

Lenkai Kosciuską savinasi sau ir šio žymaus vyro nuopelnais kaišo savo tautos garbę. Gi Kosciusko yra lietuvis, gimęs Lietuvoje po prastu lietuvišku šiaudų stogu iš prastų lietuvių tėvų.

“The Lith. Booster’io” 9-as numeris ir pavestas aprašymui Kosciuško gyvenimo, jo tikros kilmės. Svetimtaučiai ligšiol mažai žino apie lietuvius abelnai, ypač

apie jų genijalius vyrus, užtaid ir priskaito mūsų tautos geriausias smegenis lenkams (Mickeyvičių, Kosciušką ir kitus), vokiečiams (Kantą) ir t. p.

ARTYN PRIE GYVOS IR LAISVOS LIETUVOS!

(Tautos Fondo atsišaukimas).

*Apsergėk, Augščiausi, mūsų mylimą šalį,
Kur mūsų sodybos ir bočių kapai!...*

Dar prieš keturius tukstančius metų Augščiausiojo Viešpačio ranka apdovanojo senąją airių giminę — lietuvius — gražia ir turtinga šalimi, apaugusia kirvio nelytėtomis giriomis, išmarginta laukais, papuošta žaliomis pievomis, išvagota sriauniomis upėmis ir upeliais, aptaškyta blizgančiais ežerais.

Tukstančius metų mes arėme savo Tėvynės laukus, valgėme jos duoną, dainavome jos dainelę ir pynėme jos pasakas. Per ilgus šimtmečius gynėme savo Lietuvą-Motulę, savo laisvę ir teises tai nuo valkatų kryžiuokų, žiaurių totorių, lenkų ir rusų. Mūsų prabočiai savo krauju pirkė mums laisvę, savo kaulais nuklojo Lietuvos žemelę. Jie mirė milžinų mirtimi ir savo pasišventimu pašventino mūsų šalį. Šventa Lietuvos žemelė, nes ji davė pasauliui narsius kariautojus už žmonių laisvę ir lygybę, už šventasias tautų teises!

Tol lietuviai buvo laisvi, kol savo laisvę ir kalbą jie brangino daugiau nei turtą ir gyvastį. Tada jie laisvi gyveno ir laisvi mirė.

Kada svetimtautiškas, ypač lenkiškas raugas užteršė Lietuvos širdį, daugelis lietuvių išvirto į bajorus-šlektas, mūsų tautos laime, laisvė ir kultura pradėjo džiuti, nes užsikrėtė lenkiška džiova.

Mūsų priešams pasisėkė mus užmigdyti, bet ne ant visados. Mes visgi atbudome ir pabudę pajutome ant rankų biaurios vergijos reikius.

Ir iki šiai dienai dar esame vergai, nors apie Lietuvos laisvę ne tik mes kalbame, bet ir mūsų priešai prisimena.

Bet juk gerai žinome, kad mūsų kalbos, nors ir gražiausios, Lietuvos iš vergijos nepaliuosuos. Prie kalbų reikia pridėti ir rimtų darbų. Žinome, kad veik jokio darbo negalima be išlaidų pradėti.

Gailėsimės tautai paliuosuoti pinigų — parodysime, kad doleris mums brangesnis ir už tėvų šalelę ir pasiliksimė svetimųjų vergais.

Lenkai, matyt, milijonus sukrovė ir tais pinigais dumia pasauliui akis, Lietuvą Lenkijos “globon” pavesdami. Jei mes dabar snausime, tai lenkų poniškas bizunas vėl kapos lietuvių nugaras. O reikia pridurti, kad pavojus ne vien iš lenkų pusės: atsiminkime rusus ir vokiečius.

Tad kas-gi galima ir reikia daryti?

O-gi reikia ne vien mintimis ir žodžiais, bet ir darbais-aukomis artinties prie gyvos ir laisvos Lietuvos!

Lietuva bus gyva, tik bado giltinės neprileiskime prie Lietuvos žmonių. Lietuva bus laisva, tik mes bukime laisvi ir savo sąžinės doleriais nesuvaržykime.

Aišku, kad ne visų lietuvių tautinis susipratimas yra lygus. Kur susipratęs lietuvis darbininkas nesigailės kelių dolerių, ten snaudalis gal ir cento neduos.

Kad pritraukus kiekvieną lietuvių apsidėti mėnesine duokle dėl karės nukentėjusiems gelbėti arba nors dienos uždarbį atiduoti Lietuvos laisvei — Tautos Fondas, visuomenei pritariant, rengia LIETUVOS LAISVĖS SAVAITĖ, kuri tęsis nuo 3 iki 10 kovo mėnesio.

TAUTOS FONDAS — AUKŲ RINKĖJAS. LIETUVOS GELBĖTOJAS IR LIUSUTOJAS

Ar pavargote nukentėjusiems dėl karės aukoti?
Jūs nežinote, kas tai yra pavargti...

Laisvės savaitėje salėse bus prakalbos, po gyvenamus namus vaikščios kolektoriai.

Tautos gerovė reikalauja, kad Laisvės Savaitėje kiekvienas lietuvis nors vienos dienos uždarbį Lietuvos paliuosavimui atiduotų ir pasižadėtų mokėti kas mėnuo mažiausia nors po 25c., o kas gali ir daugiau.

Pulkime visi šventan Tėvynės liuosavimo darban! Lai Tautos Fondo kolekoriai rankų nenuleidžia, lai jie ištvėringai pakelia visus rinkliavos nemalonumus! Lai nukenčia Tėvynės išdavikų išmėtinėjimus ir burnojimus. Vyrai! atminkime, kiek nemalonumo turi mūsų broliai - sesers svetimoj vergijoje, kiti gal be pastogės, be duonos kąsnio.

Lai visi lietuviai pasišventusius kolekorius maloniai sutinka ir priima, lai duosniai pila aukas, o jų aukos gydys Lietuvos žaizdas.

Piliečių ištvėrmė, diržingumas gelbėjo Senąją Lietuvą. Vargeliais pintais, ašarėle šlakstytais, graudžia rauda apraudotais, krauju aptaškytiais keliais žengė per šimtmečius mūsų prabočiai ir garbingai nešė Lietuvos našta. Poilsio jie nežinojo.

Ir šių laikų Europos lietuviai poilsio nežino. Kardo, bado ir džiovos praretintos lietuvių eilės nesumerkę akių Kalvarijos keliais žengia per erškėčius į garbę. Jie dabar savo krauju ir gyvybe perka mums laimę ir Tėvynei laisvę.

Mes čia, Amerikoje, sotūs prie stalo sėdėdami, apie "svieto paibaigą" kalbame, svarstome: kas mums blynų iškeps, kada grabe gulėsime ir vos tik trupinėlius, nuo valgio likusius, ant Tėvynės aukuro beriamė...

Lietuvos piliečiai! Išvarkime iš mados apsileidimą, atšalimą ir šykštumą!

Nors mūsų darbus ir nemalonumai lydės, nors teks pavargti ir suklupti, bet kada priešai padegė tautos namus, kur mūsų tėvai per 4000 metų gyveno, ne laikas į liepsnas ramiai žiurėti! Mūsų doleris—vandens kibiras (viedras). Pilkime!

Broliai - sesers! Mūsų priešai kala Lietuvai naujus vergijos pančius. Budėkime!

Laisvės Savaitėje Lietuvą liuosuokime!

KUN. J. JAKAITIS, pirmininkas.

KAZYS PAKŠTAS, sekretorius.

Prierašas: aukas siunčiant, ant čekio ar "money orderio" reikia rašyti Tautos Fondo išdininko vardą (B. Vaišnoras) ir siųsti sekretoriui šiuo adresu: 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Svarbiausieji Tautos Darbai.

Vyčiai — jaunimas; "Vytis" — jaunimo laikraštis. Nors, sakoma, jaunimui visuomenės reikalais rūpintis netinka, tačiau Vyčiai interesuojasi gyviausiais tautos reikalais, kur tik prireikia, aukoja jiems savo pajėgas. Be to, Vyčiuose yra žmonių galinčių ir pildančių tautines pareigas. Todėl bus neprošali "Vytyje" kartas nuo karto kalbėti apie mūsų visuomenės reikalus, aiškinti svarbiausius darbus, kas daroma ir kas reiktų daryti, kas daroma gerai, kas turi būti kitaip daroma, kad geidžiamos pasekmės būtų.

Amerikos lietuvių rolė tautos gyvenime.

Amerikos lietuviai sudaro apie šeštą dalį visos tautos kuno. Jie turi savo geras ir blogas puses. Nieko nuostabaus, kad turi blogų pusių, kurių gal net daugiau, negu gerųjų. Amerikos Lietuva prasidėjo neseniai, vos apie 50 dešimtis metų atgal. Užtad ir turi daug trukumų, suskilimų, daug neužbaigtų, neišdirbtų ir neišdailintų darbų, arba užmirštų ir užmestų, arba patekusių į rankas nekompetentiškų (neatsakančių, nesugebančių) žmonių.

Kokie darbai svarbiausi.

Visas tautinis darbas turi buti nukreiptas link Lietuvos atstatymo. Čia ineina šie svarbiausi penki darbai: 1) pakėlimas visuomenėje tautinio susipratimo, 2) išdirbimas ir nustatymas orientacijos, 3) informavimas valdžių ir tautų apie Lietuvą, 4) nukentėjusių gelbėjimas, 5) ir fiziškųjų tautos pajėgų organizavimas.

Pirmas punktas nereikalauja plataus aiškinimo. Tautinį susipratimą jau nuo seniau auklėjame. Tame darbe panaudojama spauda, gyvas žodis, bažnyčios, mokyklos, pašalpinės ir idėjinės organizacijos, draugijos, vakarai, susirinkimai ir tt.

Antras punktas — orientacijos klausimas. Išdirbimas orientacijos prasidėjo dar prieš karę. Amerikos Lietuva sekė ir tarė į mintį visos Lietuvos, reikalaujančios sau autonomijos po Rusijos globa. Pasaulio nuotikiai dabar taip toli pasistumė, kad lietuviai pamatė progą atgauti sau pilnas teises. Lietuva paskelbė savo nepriegulmybės norą. Tas noras yra atbalsiu tautos didžiūmos. Yra dalelė tautos, kuri šitam švenčiausiam tautos norui priešinasi. Tai mūsų taip vadinami socialistai. Socialistai, eidami prieš nepriegulmybės idėją, daro tautai nedovantingą skriaudą. Tuo budu jie nedaleidžia visos tautos link vienodos orientacijos ir surinkimo visų moralių pajėgų Tėvynės naudai. Kartą ant visados laikas visiems suprasti, kad svetimų grobunų interese arba užmačiose guli Lietuvos išnaudojimas, skriaudimas, o neatstatymas pilnoje žodžio prasmėje. Jei kaimynai ir nuduos jie gero mums veliną ir darą, tai tuo pačiu vis daugiau iš mūsų ims, plėš sau. Iš patyrimo jau žinoma, kad po kiekvienam pažadėjimui arba davimui seka dar skaudesnės skriaudos, dar didesni persekiojimai.

Nenorime, kad mūsų lietuvišką žemelę imtų iš po kojų svetimas kaimynas, nenorime matyti svetimoj rankoj kirvio, naikinančio mūsų žaliuosius miškus; nenorime svetimų dažų ir raštų ant Lietuvos kelių, tvorų ir triobų; nenorime, kad svetimi nagai knaibytų mums apie širdį ir jausmus, varžytų, dvasią. Norime būti sau žmonės, nepriegulmingi, laisvi! Lai

tad buna visų lietuvių obalsiu: Laisva ir Nepriegulminga Lietuva!

Toliau eina informavimas valdžių ir tautų apie Lietuvą. Yra tai viena svarbiųjų sąlybų, be kurios neįveiksime tautos reikalų pastumėti pirmyn. Jei net tokios valstybės, kaip Anglija, Francija, Vokietija, Rusija ir kitos jieško su talkininkų ir jų pagelbos, tai jų ypatingai reikia beginklei, nuteriotai, išalkintai Lietuvai. Geriausiais prieteliais mums gali būti ne tie, kurie mus terioja, kurie iš mūsų tyko ir gali užgriebti šiokią-tokią sau naudą, bet tolimos tautos, kurios supras mūsų vargą, mūsų padėjimą.

Bet norint įsigyti užtarėją, prietelių, reikia jį tinkamai supažindinti su savo reikalais, reikia, taip sakant, jį laikyti arti prie savės, kad nepaliautų mumis interesuoties. Informuoties galima dviem keliais: spauda ir politikais bei diplomatais prie valdančiųjų sferų. Spauda pasiekia tautas, o politikai ir diplomatai valdžias. Informavimo darbo negali atlikti lietuviškoji spauda, reikia literatūros svetimose kalbose, ypač tų tautų, kurių doma mums labiausia reikalinga.

Tą gerai suprato lietuviai veikėjai ir įsteigė Informacijų Biurus Lozannoje ir Washingtone. Uždaviniais tų Biurų yra informavimas dviejų pusių: valdžių ir tautų. Ir jie tą svarbų tautinį uždavinį pildo. Jų darbo pasekmės matomos. Kad tas jų veikimas būtų dar pasekmingesnis, visuomenė privalo juos remti medžiagiškai ir morališkai.

Kitu kartu kalbėsime apie likusius du punktus.

Matas.

BUS KARĖ.

Raulas (saliune į Stasį): Kaip manai, Stasj, bus karė?

Stasys: O kuri valandą?

Raulas: Jau 12ta.

Stasys: Na, tai tikras esu, kad karė įvyks, nes manoji lauks manės.

BUNA IR KITAIP.

— Įsivaizdink! Spriktų Raulas po žmonos mirties viena nakčia pražilo, kaip balandis.

Esti taip, esti. Bet aš pažinojau vieną žilą paną, kuri po vyro mirties vienos savaitės laike, kaip kuosa sutamsėjo.

Žodytė kom. F. B. Serapina. *Giesmė iš Sv. Kazimiera.* *Muz. A. S. Pocius.*
Is lito, maldingai.

p. Saen-tas Ka-zi-mie-rai mu-mi glo-be-jau. Šraistur, kaip
an-ge-las Svētš, jau-ti-šai-ti mf di-dis ūen-čiau-sis pa-
di-dis ūen-čiau-sis pa-nos pa-se-ke-jau pa-
nos ūen-čiau-sis pa-nos pa-se-ke-jau Vesk prie Ma-
ke-jau di-dis pa-nos-pa-se-ke-jau Vesk prie Ma-
ri-ja. mf O ka-ra-lai-ti
ri-ja. mf O ka-ra-lai-ti

Josios galingą ingyk užstojimą
 Pas Jėzų Kristų žmonių Atpirkėją,
 Kad mums suteiktų griekų išvengimą
 Meldžiam mes žmonės
 Tokios malonės
 Savo Globėjo.

JAUNYSTĖ.

Mintis, kuri paskui mane sekioja, yra ši: ką aš daryčiau, jei dar kartą jaunu bučiau? Labai daug: jaunystę gerčiau. Sakau aš, nors gerai žinau, tokių, ką su manimi vienodai jaučia, milijonai yra. Skirtumas tik tame — jie tylėti moka, o aš ne. Tesižino jie; man-gi kam slėpti tai, ką visi žino?...

Kaip brangi jaunystė yra, tik senelis pasakyti moka. Todelei, kad senatvė — tai griuvėsiai jaunystės. Egipto piramidose jieškome senai žuvusios civilizacijos; Romos forume gaudome genijų,

kuris inkvėpė Ciceroną, Augustą, Cezarį ir kitus; Lietuvos pilyse žarstome smiltis senovės karžygių; senelio-gi figuroje matome tąjį brangų gyvenimo perijodą, kurį jaunyste vadiname. Taip; ši sudribusi, amžiaus ukais apnešta, vos rėpliojanti žmogysta kitados buvo jaunystės pumpuru, iš kurio, kaip iš sostinės, juodavo platūs vieškeliai į tolimiausius svajonės kraštus. Šiandien veidas išsekęs, akys indubė, galva, kaip obelis, balta; daugiau panėši sudulėjusiai mumijai, negu žmogystai. Vis-vien, čia tikros jaunystės istorijos jieškokime. Ži-

nant daikto istoriją, nesunku įspėti jo vertę.

Jaunystė — paikystė. Geresnės definicijos girdėti neteko. Jaunuolis save nemato. Gal vienas iš tukstančio jaunystės monėtą pažįsta; didžiama į ją žiuri, kaip į debesį, arba šėšėlį, kuriame nieko naudinga nemato. Prie pirmos progos, už vieną tuščią komplimentą, kaip katė paglostyta, tiesiog kišeniun lenda. Netyčiomis prisimena Lietuvos mergelė, kuri cigonei už "graži" sauja linų atsimoka.

Sutvertojas, jaunystei formą kirpdamas, ką kita galvoje turėjo. Jei ištikrųjų visi jaunystės nuopelnai vien veide cirkuliuotų, tad kuomi-gi jaunas bernelis ar mergelė, jo neturėdamas pasigirti galėtų? Tokios klaidos Apveizda padaryti negalėjo. Jaunystė, kaip rankos žiedas, kaip saulės spindulys, kaip vandens lašas į dalis nesiskirsto. Kaip negalima paveikslą skirti nuo audeklo, taip negalima veidą skirti nuo jaunystės. Kuris šiam faktui neužsitiki, o pats analizą daryti išdrįsta, žino, kaip brangus experimentas buna.

Degeneratas sako: ką man Dievas davė? Žmogau, labai daug. Jis tau davė tai, ko niekas duoti negali — jaunystę. Kur brangesnės dovanos jį ieškosi? Vienas gema palociuje, kur buriai tarnų po jo norais, kaip instrumentas po artisto pirštais, tik mirga; antras gema šiaudinėje bakužėje, kur niekas jo veiksmo neklauso: bet abu atsineša turtą brangų,

kaip dangų. Ką į tai sakysi?... Pirm, nei ašarą atskiri nuo džiaugsmo, jau turi jaunystę, kurią nei algebriskai niekad apskaitliuoti neįstengsi.

Jaunystė — kapitalas; brangesnis, negu aukso kasyklos, arba Maironio daina. Pažink jį, o laimė bus tavo. Šiai minčiai akompanuojant, Rockefelleris ir Morganas taps tavo artimais. Neužvydėk jiems. Lai geriau jie užvydi tau. Tai, ką jie turi, gali turėti ir tu; bet-gi tai, ką turi tu, visus jų milijonus perneša. Jei tik jaunuolis pažintų save, pavydo terminą prisieitų iš žodyno išbraukti.

Didesnė žmonijos dalis už betiksliai jaunystės praleistas dienas padotkus moka. Šie padotkai nekartą esti taip sunkūs, kad apsiverkti prisieina. Vargas, kamuolė, nusiskundimas, socializmas — kas-gi, jei ne paskolos notos? Visi nuo jų rankas krato. Dėja! Kieno-gi vardais jų linijos išraižytos? Kaltas — nebusi teisus. Arba tylėk, arba morgidžių gražink.

Ypatinga nudien gadynė. Jaunuolis vos abėcėlę pramoko, socijologo toga dangstosi. Labai gražu. Bet, keno-gi jis klaidas studijuoja, arba kam jis kelią rodo?... Sau. Berods, paskui, it Napoleoną, visa armija seka. Jo pareiga svarbi. Gerai, gerai; jei ne, jis pirmas pavojuje žūna. Daugiausiai taip ir buna. Todelei, kad žmonija gerų "Napoleonų" niekuomet per virš neturėjo. Laimingas tas, kuris Jaunoliogiją išanksto studijuoti pamyli.

Morkus.

PALYDĖJUS SENUOSIUS METUS.

Ir dar vienas lašas į amžių gilybės
Nukrito... paskendo, dingo, amžinai;
Lyg dulkė pajurėj tarp smilčių daugybės.

Nupuolus, išnyko iš akių tenai.
Istorijoje amžių vien tik atminimas
Teliko, nupieštas kruvina spalva.
Žmonių milijonams verksmingas likimas
Teliko atminčia — nelaimių kruva.

Ketvirtu jau kartu aplink saulę žemė
Apsuko bedėvint gedulių rubus,
Ir žmonės nuliudę, jų veidai aptemę...

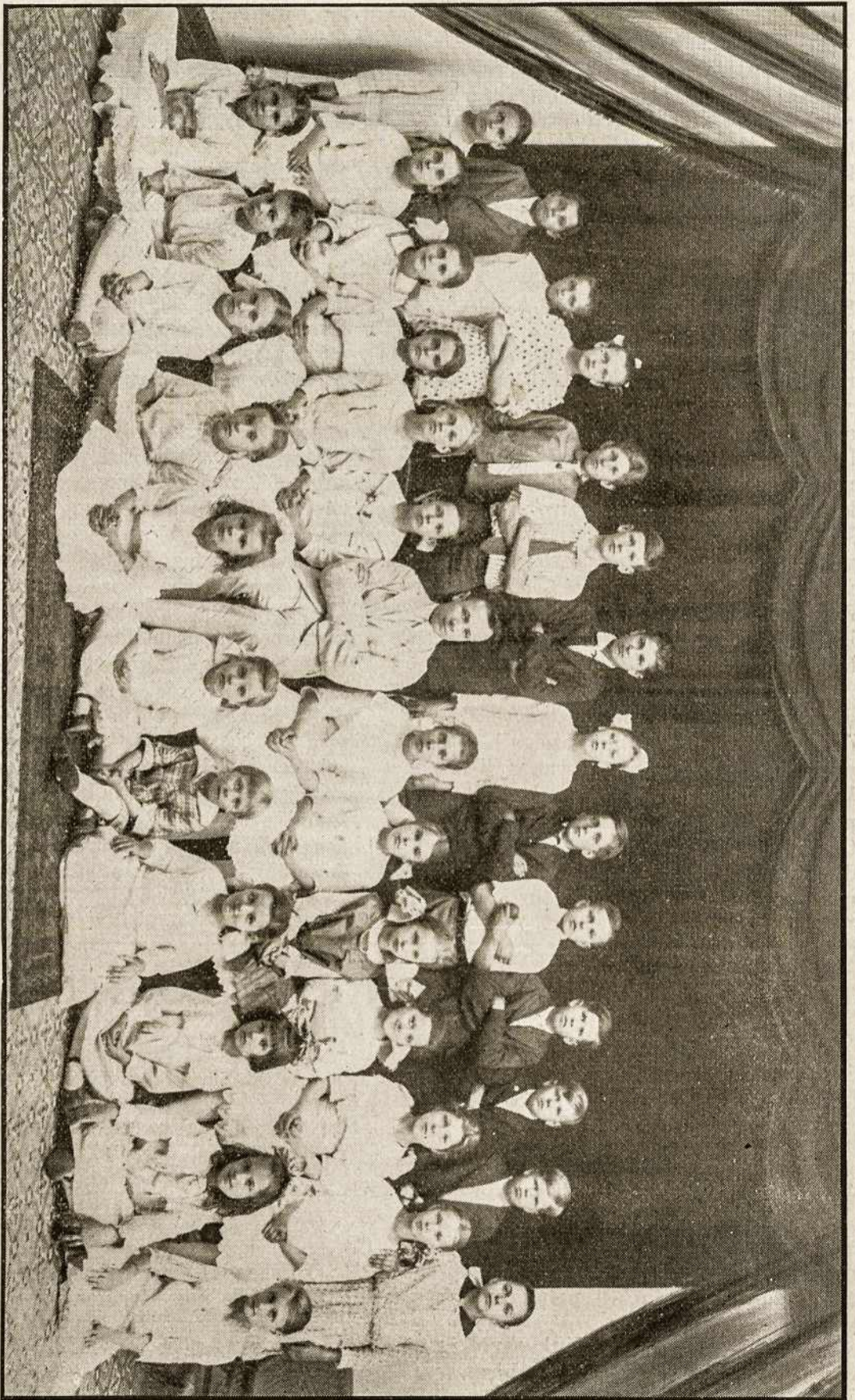
Nes mato tik kraujo ir keršto jausmus.
Ir stebis kiekvienas, ir klausia savų,

Ar amžinai toji audra viešpataus?
Pakelt skundos balsą nedrįsdams
prieš jų
Godulystę, lenkias po peilio skaudaus!

O gal... gal išgirs mus Esybė Augštoji,
Išblaškys mūsų dvasios vergijos rukus;
Atsikvėps žmonija, audros prispaustoji

Ir Naujais Metais ramybė jai atbus...

Ašarėlė.

LIETUVOS VYČIŲ 79 KUOPOS (DETROIT, MICH.) PRIAUGANČIŲJŲ SKYRIUS.

(Šis skyrius iš savo išdo paskyrė \$5.00 Lietuvos Vairučiųms "VYČIO" RED.).

GIMS TAUTOS GENIJUS.

DRAMA II-se DALYSE.

Parašė

KUN. L. VAICIEKAUSKAS

(Gerbiamam Jubilijatui

Kun. J. Židanavičiui

dienoje Jo Sidabrinio Jubilėjaus — Liepos 1

d., 1917 m. — ši veikalą skiria atminčiai

Autorius).

Scena 12.

(Žibuoklė sėdi už stalo ir mezgą. Scena gali būti be atmainų).

ŽIBUOKLĖ. Vai, dievuliai mano, kodel taip šiandien liudna: ir vėjelis toks žiaurus ir saulužė ne taip šviečia. Dievuliai mano, delko taip?! Praurime, kur mano Zubris?—Ar jis mąsto apie mane?... Nyku, — kad nors būtų broliukas mano. Ir jo nėra.... *(Pradedą dainuoti).*

Liudna, liudna
Man mergelei —
Širdį skausmas
Smaugia.
Ai, dievuliai
Mano brangūs,
Siųskit mirtį
Brangią.
Man geriaus but
Gult kapuosna,
Nes tėvynei
Mano

Daug prieis jei
Dar kentėti
Nuo kryžuočių
Tvano.
Liudna, liudna
Man mergelei —
Skausmas širdį
Smaugia:
Kur žiuriu—man
Vis vaidenas...
Mūsų nelaimės
Laukia.

Kur mano tetušis? Ir to nėra! Kaip jo gaila! Kaip jis kankinas, o priešai Tėvynės varo jį kapuosna. Jis vysta-vysta it žiedas nus-kintas.... Atkeršys jums, priešai, dievai mūsų galingi!

Scena 13.

(Žibuoklei tariant paskutini žodį, ineina Overė ir Dangeruta).

DANGERUTA. Dukružė, su kuomi tu kalbi?

OVERĖ. Tur but, klejoja!...

ŽIBUOKLĖ. Matušė! Nerimsta mano širdis, nerimsta.... Kur broliukas? Matušė! Štai... matau jį. — Su juomi nelaimė: jisai kruvinas. Gelbėkite jį *(Ištiesia rankas)*. Matušė! — Broliukas...

OVERĖ. Tai, dievuliai mano, visai jau pakvaišo. Einu, atnešiu žolelių — parukysiu, gal pereis.

DANGERUTA. Eik, Overė, tik paskubėk. *(Overė išeina).*

ŽIBUOKLĖ. Matušė, man kapai vaidenas... Broliukas kraujais aptaškytas...

DANGERUTA. Nurimki, dukružė. Tai Graitto burtai. Ažuolas greit sugrįš. Sakė, netoli josiąs. *(Balsiai šaukia)*. Overė, pasiskubink!

OVERĖ. Net uždusau, kol atbėgau. Te, degk skubiai. Čia žolelės nuo-pat Nemuno kranto surinktos, irti Mildos Šventyklos. Man vienas vaidila pririnko. Tik, žiurėk, tris kartus aplink aprukyk!

ŽIBUOKLĖ. Matušė! Mesk šalin — dar aiškiau kraują matau.... Visas jo kardas kraujų pasriuves!

OVERĖ. Tai, jau visiškai klejoja!... Nei šventos žolelės negelbsti!...

DANGERUTA. Praurime šviesioji! Nuramink mano dukružė, atgink ją nuo Graitto prajovų, tegul išgąstis grįšta prie to, kuris ją išgąsdino!

ŽIBUOKLĖ. Matušė, manes niekas neišgąsdino. Aš aiškiai matau *(rodo)*: va, žiurėkite jis pamiškėj... *(Ineina Stangvila)*.

Scena 14.

STANGVILA. Ant galo ir jums suradau. Kur-gi jūs buvute pasislėpę? *(Uosto aplink)*. Kas čia, kaip ir dumais atsiduoda! Iš kur jie čia atsirado? Ar jau tik ne Overės tas darbas?

DANGERUTA. Čia nieko, viskas gerai. *(Priėjus į ausį apie viską sako)*.

ŽIBUOKLĖ. Tetušī, man baisiai neramu, lyg ką tokio baisaus prijaučiu.

STANGVILA. (*Priėjęs prie jos*). Dukruže, ko tau taip nesmagu. Broliukas sakė grait sugriš, o vėl ir Zubris ketino atsilankyti.

Scena 15.

(*Stangvilai bekalbant, pro dešines duris įeina Ažuolas: aptaškintas krauju, kardas kruvinas. Visi nusigąsta, nežino nei ką pradėti*).

ŽIBUOKLĖ. Ai, broluži! (*Pamačius kraują, alpsta. Ažuolas, sviruodamas, eina prie stalo ir leidžiasi, it negyvas. Visi pamažu eina prie jo*).

STANGVILA. Ažuole, kodėl taip išbalęs? Iš kur tasai kraujas ant tavo rubų?

AŽUOLAS. Aš — žmogžudis, nužudžiau Vilką! Bėgu iš jūsų namo. — Nenoriu užtraukti dievų keršto ant jūsų — bėgu! Leiskite — jis mano akyse...

DANGERUTA. (*Ilgą laiką alpdama*). Jau liejas kraujas lietuvių!

STANGVILA. Ažuole! Atmink lietuviu esi! Išsigerk midaus ir drąsiai viską pasakyk. Aš patyręs, nuspręsiu viską kogeriausiai. (*Stangvila įpilia midaus, Ažuolas ima drebančia ranka*).

AŽUOLAS. Buvau išjojęs medžioklėn. Viskas sekėsi kogeriausiai. Buvau jau aprimęs ir net dvi lapas nušoviau. Jau maniau grįžti namo, — žiuriu, Vilkas joja priešais manes. Sustojova iškarto abu, bet aš norėjau joti toliau. Jis užkalbino. Pradėjo peikti tamsumą mūsų lietuvių. Kas yra mūsų, jis niekino, pašiepė. Gyrė visa, kas tik buvo kryžiuočių ir kalbino mane prisidėti prie jų. Mano gislose kraujas užvirė. Laikiausi. Sakau, Vilke, grįžk prie mūsų — nebuk išdavėju mūsų šalies, neniekink jos impročių. — Jis tuomet baisiai sukvalojo ir užkeikė mūsų didįjį kunigaikštį. Tuomet nei nepajutau, kaip kardu smogiau jo krutinėn. — Jis-gi sudejavo ir krito žemėn...

STANGVILA. Kur palikai jį? Reikia joti parnešti. Jei gyvas, rasi gailisi savo blogo darbo.

AŽUOLAS. Ten, pagiryje.

STANGVILA. Jokiva — jį žvėrys gali sudraskyti.

ŽIBUOKLĖ. Eiva, mauše, — čia vaideinas. (*Išeina*).

Uždanga nusileidžia.

Scena 16.

(*Stalas uždengta juoda staltiese. Vilkas gulė pašarvotas gale stalo, užklotas balta drobulė. Ant stalo indas su žarijomis ir gšotis midaus. Šviesa labai neaiški: nei juosva, nei rausva*).

DANGERUTA. (*Ineina pro dešines duris, apsidairo. Raudoja žodžiais*). Vai, dievulėliai mano, ko aš sena sulaukiau, — mano sunužis pakirto jauną klevelį. Kas tave išvedė ant grįžkelės kelelio? Ar tie vokiečiai piktieji, — vai, sakaluži, mano. Kas tave apkaišys žalioms rutelėms, kas tave apdainuos? Ar tu ten turėsi bėrus žirgelius, kas tave užves ant dausos kalno? Ar priglaus dievuliai tave, vai, sakaluži mano! Surys tave šventa ugnelė, išnešios vėjas tavo pelenus. — Apaugs toji vietelė žalia žolele. Kas gi tave išvedė ant grįžkelės blogo kelelio? (*Ineina Stangvila*).

Scena 17.

STANGVILA. Kraujas lietuvių — kraujas! Žus Lietuva, jei jų kraujas liejas. Štai vienas jos žiedas jau nuskintas už niek! Kerštas bus! Kruvinas kerštas!

DANGERUTA. (*Vėl pradeda raudoti*). Vai jūs nelabieji...

STANGVILA. Ko-gi tu vaitoji? Krito už savo kaltę. Ar mes jam blogi buvome, ar jo nemylėjome. Bet ne, pamylo jis mūsų kraujągičius — mūsų amžinuos kriaudėjus kryževius. Užtad ir likosi nubaustu. Lietuvai nereik tokių. Tegul likimas tokius šiaudadušius išnaikina. Liks saujelė, bet saujelė karštų lietuvių. Jie ją iškels ant augščiausio laipsnio. Tik, žinoma, Lietuva turi motinos širdį. — Ji gailisi savo sunų ir kiekvienam savo paklydėliui dovanoja, nors ir baudžia.

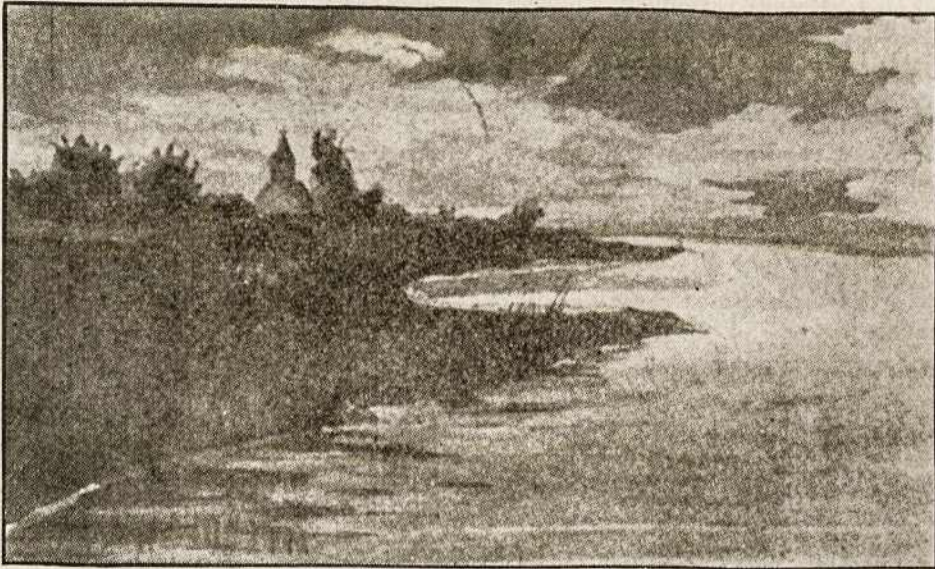
DANGERUTA. Kaip-gi neraudoti, nors ir svetimas, bet jo gislose teka lietuvių kraujas. Ir toks jaunas, it gėlė, krito. Ar-gi negelia motinai širdies, kad netenka vaiko? — Ar-gi aš ne lietuvi, kad neraudotau kritusio be laiko, be naudos tėvynės žiedo?

Scena 18.

(*Ineina Ažuolas, nusiminięs, bet užsilauko tvirtai*).

STANGVILA. Laiminu tave, Ažuole! Lai tavo žygis bus pamoka kitiems, kad tėvynė yra "šventumas", kurio negalima niekinti ir už ką dievai mirčia baudžia.

AŽUOLAS. Tetuš! aš vis-gi nusidėjau, praliedamas lietuvių kraują.

CEMAITIJOS UPĖS.

*Žemaitijos upės, nors ir smarkiai teka,
Nesudrumščia savo vandenų skaistumo,
Kaip širdis žemaičio, kad ir gyvai plaka,
Upais neįstengia apveikti liudnumo...*

STANGVILA. Tai ne tavo, bet dievų buvo valia. Mano sapnas išsipildė. Aš žinojau, kad taip bus. Tu-gi iškilsi žygiuose augštai... Tavo vardas pagarsės po visą plačiąją Lietuvą.

AŽUOLAS. Man jis stovi akyse.

STANGVILA. Jei vyru buvai, juomi ir liksies. Dar-gi jį reikia priderančiai palaidoti, juk prie kaltės prisipažino ir prašė manes atleidimo. Tėvų jis nebeturi, užtad ir išėjo iš kelio. Reiks jo seseris globoti, visos mažos. Globosiu jas, kaip dukras, kad būtų tikros lietuvišės, ne tokios, kaip brolis jų buvo. Aš pats pranešiu ir suraminsiu jas. Tu-gi, Ažuole, joki pas vaidilą Prutėną, — pasakysi, kad senas Stangvila maldauja pributi. Abu ant gaidgystės turite buti. — Paimsi dovanas dėl jo. Rudis paduos, liečiau viską priruošti. (*I Dangerutą*). Tu-gi, Dangeruta, eik pas Žibuoklę. — Dievai žino, ką Overė jai gali prikalbėti.

Scena 19.

(*Visi išeina. Tuo tarpu nematomai įslenka Overė*).

OVERĖ. Kas tikėjosi to. Tur but, kokie žvėrys jį apdraskė ir iš to mirė. Ne prieš gerą

apuokas dejavo kas vakarą. Jis aiškiai myri pranašavo. (*Prieina arti lavono*). Vai, dievuliai mano, bus kerštas. Kas-gi tave nužudė?!

VILKO LAVONAS. (*Neaiškiu balsu*). Atkeršino ir nubaudė dievai Ažuolo ranka.

OVERĖ. Negyvėlis kalba — vaidenas!... (*Šaukdama skubiui išsineša pro duris*).

Uždanga nusileidžia.

Scena 20.

(*Scena ta pati. Scenoje visi asmenys. Visi liudni. Prutėnas beria smilkalą ant žarijų ir lieja midų iš rago ant aslos. Scena prietamsoje*).

PRUTĖNAS. (*Išlėto, berdamas smilkalą*). Visuresanti Praamžiau! Priglobki vėlė paklydusio sunaus. Suteik jo vėlei vietelę.

STANGVILA. Žinove dievų valios! Pasakyk, ką dievai lemia mūsų šaliai: ar bus ji liuosa, ar liks pavergta? Tarne Visuresančio, ištark likimą mano Ažuolo. Dievų bausmę praneški. Jis liko įrankiu jų keršto.

PRUTĖNAS. Dievai galingi mūsų prabočių! Nuo senai aš jiems tarnauju. Pažįstu ir Stangvilų gentį, kaipo karštus tėvynainius. Apreikšiu jums jų valią.

STANGVILA. Praneški skubiau. Gausiai apdovanosiu tavo visus tarnus. Nusiųsiu šventyklon puikiausias ir brangiausias taures.

DANGERUTA. Pavesime Pagirio visą Ažuolyną šventyklos ugnelei.

PRUTĖNAS. Klausyk, narsi Stangvilų gentė! Štai dievų lėmimas Lietuvai. Lietuvą apsups du arai; besikaudami tarpe savės, jos širdį perpleš pusiau. Bus tamsa. Padangėmis švituriuos gaisrai. Vaitos mūsų šalis. — Iškriks jos vaikai jieškodami prieglaudos svetimuose kampuose. Paskui tekės saulė. Arai nudės, Lietuva virs į kruvą pelenų. Praslinks nemažas laikotarpis, iš pelenų ir griuvėsių atgims Nauja Lietuva. — Išblaškyti jos vaikai susirinks vėl kruvon, į vieną lizdą. Atžels girios. Jose vėl atgims balsai dainų iš jaunų karštų krutinių. Matau tą valandą (*stengiasi inžiuurėti*), lyg žvaigždė ji mirgsi tolumų augštumose. Lietuva bus liuosa, atras savo rubežius. Taip man dievai praneša. (*I Ažuolą*). Tu-gi, Ažuole, liksi užburto ir miegosi neišbundamu miegu. Gims didvyris, jis prikels tave, tuomet valdysite šią šalį liuosai. (*Paskutinius žodžius tariant, Prutėnas krinta negyvas, parbloškintas nematomos jėgos ranka. Darosi sumišimas. Staiga krinta nebegyvu Ažuolas. Visi stovi lyg užburti, ir kaip buvę, tokiose pozose pasilieka. Umai pasirodo Lietuva, kaip visuomet, juodai apsirengusi; pilna iškilmės*).

Scena 21.

LIETUVA. (*Išspradžių išlėto, lyg kapų balsu*). Kas čia? Lyg kapinynas... (*Dairosi aplink*). Kodel čia taip tamsu? — (*Šviesa visiškai gęsta*). Aš viena nelaiminga. Giltinė skina mano sunus. Štai trys nuskinti jau. Krutinę man plėšia.... Ak. likime, kam persekioji mane. (*Energingu balsu*). Mane užkeikė likimas, delto, kad aš Lietuva. Bet aš likimo valdonė. Metu jo prakeiksmą šalin. Šalin! (*Nusimeta nuo savės juodą skarą. Tame momente nušvinta balsva šviesa. Liekasi baltuose rubeuose, — apkašyta rutų šakelėmis*) (*I Ažuolą*). Kelkis, Ažuole, didvyri mano. Kelkis, Prutėni, ir tu paklydęs sunau. Jus Lietuva žadina iš miego. (*Po valandėlei visi šaukiama keliasi, stiepiasi ir tose pozose palieka. Ažuolas apsidairo ir prabyla*).

AŽUOLAS. Tai sapnuoju... Ne, čia ne sapnas. Štai va, ir vaidila stovi, it stabas. (*Vaidila vėl puola žemyn*). Bet kas čia yra? Jis vėl nebegyvas. (*Stengiasi suprasti, kas čia būtų ir pamatyti ką nors aiškaus. Pamato Lie-*

tavą, kuri išlėto, iškėlus rankas, traukiasi scenos gilumon). Tai tu, Lietuva?!... Tu mane išgelbėjai? Sugrįšk, nepalik mūsų! (*Maldaujančiu balsu*). Lietuva, sugrįšk!

LIETUVA. Prikėliau tave, kad išvystumei mano skaistumą, bet likimas liepė tau dar miegoti. Gims didvyris, paliuosuosite visiškai mane. Laukiu jūsų. Iš taves išsprogs atžala, kuri bus genijum tautos... (*Lietuva išnyksta. Ažuolas ir Vilkas virsta vėl negyvais*).

GALAS.

Vienybė ir Susipratimas.

Kiekvienam Vyčiui verta skaityti katalikų laikraščius; kiekvienai Vyčių kuopai verta knygyne turėti rimtą katalikų laikraštį ir savo susirinkime, ką svarbesnio patėmijus, perskaityti, o ypač apie Vyčių judėjimą.

Atminkime, laikai svarbūs ir mūsų priderystė yra nepražiopsoti ir labai svarbių dalykų. Tėmydami lietuvių katalikų laikraščius, visi viską žinosime, kas apie ką eina, o svarbesniuose atsitikimuose žinosime, kaip pasielgti.

Dažnai pasitaiko, kad kokiuose susivažiavimuose, nesusipratę katalikai balsuoja visai sau priešingai pusei, kuomi pasinaudoja priešininkai. Tada jie sako: ir Vyčiai su mumis eina. Tai ar bereikia didesnio nusižeminimo ir nemalonumo tą matant ir girdint. Pasirodo, kad mes patys nežinom, kas esame. O vadinamės Vyčiais, prakilnios organizacijos nariai!

Taip, dažnai su mumis taip atsitinka, bet mėginkime to išvengti, nes tuomi ne tik ant juoko save išstatome, bet dar didelius nuostolius savo tautai padarome. O kaip tik dabar ir rasis daugiausia įvairių-įvairiausių reikalų, prie kurių svarstymo bei apsprendimo privalome kogeriausia prisirengti. Jaunime! Visi už vieną, vienas už visus, — vykdinkime mūsų tarpe brolišką vienybę ir auginkime susipratimą.

J. K. Mikas.

SVETIMOJ ŠALYJE.

Gražus didmieščio Buenos Aires pasivaikščiojimo daržas — Parque 3 de Febrero. Pilnas žmonių. Vaikščioja gėrėdamiesi gamtos gražumu, besidžiaugdami, susilaukę linksmo pavasarėlio. Tai buvo šventadienio pavakaris ir bene pirmas, kuris davė progos visiems susirinkti po atviru dangumi, pasidžiaugti pavasario gražumu, pakvėpuoti tyru oru ir tuo maloniu kvapsniu, kuruo jis buvo pritivinkęs.

Kaip linksmas yra tas laikas! Kiek džiaugsmo teikia jis žmonėms! Pradedant sulinkusiu seneliu, baigiant rėplinėjančiu vaikučiu — visi pilni pasitenkinimo, meiliai žvalgančiomis akimis, malonia šypa, be apsistojimo vaikščioja, kad tik daugiau apeiti, aplankyti kiekvieną vietelę, kiekvieną besprogstantį gėlių krumelį ir prisiziūrėti įvairumams bei gražybei. Na, o ką jau kalbėti apie jaunimą! Vaikštinėja buriomis-bureliais klegėdami, sveikinasi apsilenkdami, dalinasi išpuščiais, pasakoja kiti kitiems savo dienų nuotikius. Garsaus juokavimo aidas slista visu daržu, susilieja su paukščių čiulbėsiu, kyla į beribių erdvių plotus ir tenai sunyksta — dingsta amžinai. Žodžiu sakant, pavasaris linksmas laikas, gi šis daržas, tai vieta ramumo ir pasitenkinimo...

Kiek nuošaliai, prie kranto banguojančio upelio, ramiame medžių paunksnyje, sėdi ant suoloelio jaunas vaikinys, kažką giliai mąstydamas. Siela jo, matomai, begalinėse kančiose. Kart-kartėmis jis apsižvalgo, tēmija į linksmi žaidžiantį jaunimą, tai vėl pakelia tamsias akis augštyn, o iš gilumos širdies siunčia sunkius atsidusėjimus, lyg Augščiausiojo pagelbos maldaudamas. Jis kankinasi! Jis čia svetimas, visų apleistas, visų užmirštas ir neatjaučiamas. Jis toli nuo brangios tėvynės Lietuvos, toli nuo didesnių lietuviškų centrų. Savo vaidentuvėje mato kaip bėga jaunystės dienos tarpe vargų, liudėsių ir nelaimių. Už valandos aprimęs, galvą ant alkūnės parėmęs, taria musų dainiaus Maironio šiuos žodžius:

“Laimingas tas, kuris apsverkti dar gali:
Aplengvįs jam ašaros skausmo nors dalį!

Laimingas, kam ašaros krinta!
Taip debesis murgso ant palšo dangaus;
Bet iš po lietaus, su perkunais staugaus,
Dangus lyg kad veidas nušvinta.”

Ištaręs šiuos žodžius, jaunikaitis dar labiau susijaudino, nes tie linksmi jaunimo klegėsiai priminė Lietuvos draugus ir prabėgusias kudikystės dienas. Čionais-gi jis vienas!...

Stengiasi pergalėti liudėsi, išsklaidinti jo bangas. Išsiima iš kišenius laikraštį “Vytį”. Apžiūrėjęs jo išvaizdą, paskui atskleidžia puslapį su Lietuvos Vyčių V-jo seimo delegatų paveikslu. Bežiurint į tokį didelį burių jaunimo vedėjų, jaunikaitis vėl ėmė grimsti į liudėsio bangas. Gailestis suspaudė širdį, rankos nusviro ant kelių. Jis jau nesijaučia kur esąs. Akyse stovi Vyčiai. Mato tą garbingą organizaciją, į kurią susispietė ir tebesispietė amerikiečių lietuvių jaunimas. Mato jų darbus, veikimą Tėvynės ir visuomenės labui; mato jis tą jaunimą besilinksminantį, dainuojantį Tėvynės dainas, žaidžiantį tautiškas žaismes ir vartojantį tėvo ir motinos kalbą. Staiga jaunikaitis pašoka nuo sėdynės ir didžiai sugriaudintu balsu taria: “O, kaip norėčiau Jumis pamatyti, brangūs broliai ir sesutės! Kaip trokščiau draug su Jumis buti ir prisisegti Jusų prakilnios organizacijos ženklelį! Kaip butų linksmas tarpe tokio jaunimo, kurį myliu iš visos širdies! Nes Jūs esate tikri lietuviai — esate tikri mano broliai. Niekas mūsų neskirtų: ta pati kalba, ta pati tikyba, tie patys geri norai ir troškimai. Didžiausiu pasišventimu sekčiau Jusų pėdomis, imdamas Jusų darbų gražų pavyzdį!”

Nublankusiu jaunikaičio veidu nuriedėjo stambūs lašai gailių ašarų, nors skundos, be medžių šlamėsio, niekas negirdėjo. Visgi jaunikaitis nurimo. Bet

ne delto, kad jo troškims butų užgimusi šviesi viltis. Jis mato, kad negalima atsiekti, ko geidžia. Tolimas kraštas, platus vandenynas ir gyvenimo aplinkybės jį skiria nuo viso, kas brangu ir artima.

Tuo tarpu saulutė sviro vis žemyn. Jos šviesus spinduliai pasklijo po visą

daržą ir apielinkes. Minios pradėjo skirstyties. Jaunikaitis vis dar sėdėjo pasinėręs svajonių gilumoje...

J. K. D.—as.

Buenos Aires,

16—XII—17 m.

PASIILGAU.

Pasiilgau tėvelio ir senos močiutės,
Pasiilgau brolio ir jaunos sesutės,
Žodžiu, pasiilgau to viso kiemelio,
Kurs puikiai stovėjo ant krašto upelio.
Upelyje tyras vandenėlis tekėjo,
Tekėdamas srauniai, rods, kaž-ką vis
šnekėjo.

Anapus upelio rymojo alksnynas,
Palaukyj šlamėjo jaunutis beržynas;
Tenais tai kožną šiltą pavasarėlį
Kukavo gegutė rytą - vakarėlį.
Aš mielos gimtinės labai pasiilgau,
Dažnai ašaromis skruostus savo vil-
gau.

Bet-gi tą viską kada nors išvysiu:
Aš juk į Lietuvą po karės grįšiu!....

Leonardas N.

AUKOS "VYČIO" SPAUSTUVEI.

Lietuvos Vyčių 6 kuopos Hartford, Conn. nariai sudėjo 24.00 aukų "Vyčio" spaustuvės įsteigimui. Aukojo šie: kun. J. J. Ambotas — 5.00; po 1.00: P. Mikalauskas, J. Krivickas, H. Rainiutė, J. Nakčeris, M. Mačiulienė, A. Žeromskis, K. Tamošiūnas, J. Gruštas, V. Tamošiūnienė, J. Laučka, And. Pateckis, Pr. Gumbulevičius, T. Špelis, A. Špelienė, A. Kučas, V. Kučienė, P. Gelažiutė, J. Vaitekunas, M. Tamošaitė. Viso \$24.00.

P-lei A. Petrauskaitei

Waterbury, Conn.

Gerbiamoji: Rasite laiške čekį \$45.95. Tai L. Vyčių Pittsburgh'o Apskričio auka įsteigimui "Vyčio" spaustuvės Pittsburgh'e.

V. Kašeleniutė, Liet. Vyčių Pittsburgh'o Apskr. įždininkė.

J. Navickas, Centro vice-pirmin., prisiuntė Centro Įždininkei "Vyčio" spaustuvės reikalams šių asmenų aukas: Kun. J. Zimblio iš Philadelphijos — \$10.00; kun. Jakščio iš Harrison, N. J. — \$10.00.

Red. prierasas: Hartfordiečių Vyčių 24.00; Pittsburgh'o Apskričio \$45.95 ir kunigų J. Zimblio ir Jakščio aukas Centras priėmė.

NETYRA SAŽINĖ.

Mamytė aiškina Magdutei, jei kas turi netyrą sąžinę, tas nuolat raudonuoja. Kartą Magdutė buvo virtuvėje ir domiai prisiziūrinėjo, kaip virėja Katrė pietums taisė žąsį. Umai inbėgo kambarin ir šaukia:

— Mamytė, mamytė! Ta žąsis ir-gi tur but turėjo netyrą sąžinę, nes Katrė sakė, kad pradeda rausti.

— Matai! Ana į tavo namą per langą vagis lenda!

— Nieko, nieko. Mano pati mintys, kad tai aš ir jį taip pačiupinės, kad niekad neužmirš.

— Ką-gi tas reiškia, kad nenori nusilenkti Spirgų Tamošiui?

— Mielasis, juk žinai: esu krikščionis ir tokiam stabui lenkties nepritinka.

☪ ☪ ☪
PROZAIKAS.

Pati (dainuoja): Kad mielą rytėlį skrisčiau vieversėliu....

Vyras (pertraukdamas): Ir kas iš to! Snapo ir šiaip jau neužveri per visą dieną.

PRIEŽIURA.

Šeimnininkė: Aš matau, kad tu neprižiuri geriausių mano indų!

Tarnaitė: Nebėdavokite, poniutė. Jie toki lengvi, kad jeigu ir pultų ant mano kojų, tai nei neskaudėtų.

*JUOZAS KUDIRKA, Šv. Petro par. Kenosha,
Wis vargonininkas. Žymus lietuvių veikjas.*

L. VYČIŲ PENNSYLVANIJOS APSKRIČIO
5-JO SUSIVAŽIAVIMO TĄSOS
PROTOKOLAS.

Lietuvos Vyčio Pensylvanijos apskričio 5-jo susivažiavimo užbaigimas įvyko sausio 13 d., 1918 m. Šv. Trejybės bažnytinėje svetainėje, Wilkes Barre, Pa.

Susivažiavimą atidarė malda vietinis klebonas kun. Paukštys. Posėdžius vedė Apskričio pirm. — J. Jasonis. Raštininkavo — P. Burinskas.

5-jo susivažiavimo pradžios protokolas vienbalsiai priimta su pataisymais.

Patarimas turėti knygą surašymui Apskričio protokolų — priimta.

Nepabaigti iš protokolo dalykai. Atletikos dalykai palikta tolesniam laikui to skyriaus valdybai.

Kvietimas iš toliau kalbėtojų laikymui paskaitų palikta ligi bus daugiau lėšų Apskričio kasoj. O tuo pačiu laiku nutarta laikyti prakalbas pasinaudojant vietiniais kalbėtojais, o lėšos bus užmokamos vietinės kuopos iš inžangos mokeščių, o likusios inplaukos eis į Apskričio kasą. Vieta prakalbų laikymui nustatyta Wilkes Barre, Pa.

Knygyno klausimas perėjo tokiu būdu: jeigu 15 kp. Wilkes Barre, Pa. nusteigs savo knygyno, o dės savo pajėgas į Apskričio kny-

gyną, tada Apskričio knygynas bus steigiamas.

Dramos skyriaus režisieriui, kun. J. Miliauskui, nutarta užmokėti \$6.00 bilą iš Apskričio kasos už knygutės mokinimuisi dramoms.

Nauji užmanymai. Perėjo užmanymas įsteigti Apskričio kasą ir kad kiekvienas narys mokėtų po penkis centus (.05) kas trys mėnesiai į tą kasą.

Baliaus (bankieto) klausimas palikta tolesniam laikui.

Išrinkta trijų asmenų komisija tyrimui Lietuvos Vyčių nario pasielgimo.

Duota patarimas kuopoms šelpti savo narius, kurie yra karuomenėje.

Kun. J. Miliauskas inešė, kad delegatai duotų klausimą savo kuopoms, kam priklauso prie apskričio.

6-sis susivažiavimas bus Hanove, Pa. Dienos paskyrimas palikta valdybai.

Susivažiavimas uždaryta malda.

J. Jasonis — pirm.

P. Burinskas — raštin.

A. A. Marcelė Lenortavičiūtė.

L. Vyčių 30 kp. (Westfield, Mass.) narė. Velionė paėjo iš Vilniaus gub., Alytaus parapijos. Mirė sausio 23 d. ligonbutyje po operacijos. Mirė vos sulaukus 17 metų amžiaus, apgailaujama giminių, pažįstamų, Vyčių ir visų lietuvių, kaipo darbšti, veikli tėvynainė.

LIETUVOS VYČIŲ NEW YORK'O IR NEW JERSEY VALSTIJŲ APSKRIČIO 9-JO SUSIVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

(Smulkmenas, delei stokos vietos, apleidžiamame, dedame apie nutarimus ir gyvesnius susivažiavimo momentus. "Vyčio" Red.)

L. Vyčių New York'o ir New Jersey valstijų apskričio susivažiavimas, 9-tas iš eilės, įvyko sausio 27 d., 1918 m., Harrison, N.

Susivažiavimą vedė S. Masandukas; vice-pirmin. išrinkta S. Misiunas, korespondentu (lietuvių ir anglų spaudoje) — V. Barzdaitis.

Apskričio raštininkas, kviečiamas perskaityti pereito susivaž. protokolą, pasiaiškina, kad kai-kurių priežaščių delei protokolo su savimi neturi. Svarbesnius nutarimus atpasakoja žodžiu.

Centro vice-pirmininkas, J. Navickas,

aiškina tikslą jo atsilankymo, pranešdamas, jog Centro Valdybos nutarta organo "Vyčio" spaustuvės reikale atsišaukti į visas Vyčių kuopas su prašymu įmokėti į Centrą po \$1.00 nuo kiekvieno nario, surenkant iš pačių narių, ar paskiriant iš kuopos išdo. Iš atsiliėpimų pasirodo, kad šito Apskričio kuopos parems šį sumanymą darbu.

Toliau J. Navickas atsako į įvairius klausimus organizacijos reikaluose, aiškina ryšius kuopų su Centru ir tt.

Komisija, išrinkta Apskričio vardu surengti vakarus išlyginimui Apskr. skolų, išduoda raportą. Vakaras buvo įrengtas gruodžio 22 d., 1917 m. Newark'e. 41-ma kuopa statė "Valkatą". Komisijos nariai, p-lė Abraičiūtė ir V. Bendaravičius, kalba, jog vakaras dėl nežinomų priežaščių nepavyko.

P-lė O. Okiūtė daro pranešimą Kongreso Parodos reikale. Aiškina, kad komisijos niko nepadaryta. Nutarta, kad apskričio valdyba pareikalautų iš Parodos Komisijos surašo vardų, laimėjusių dovanas. Reikalo užbaigimas palikta sekančiam susirinkimui.

Išrinkta komisija iš A. K. Masanduko, J. Navieko ir J. K. Miliausko, kuri ištirs dalyką ir pasirūpins išlyginti Kongreso rengimo komisijos skolas.

V. Bendaravičius kalba apie šaukimą Lietuvių Politiškojo Seimo ir prisirengimą prie jo.

J.

Toliau A. K. Masandukas mini apie Šveicarijos Lietuvių konferenciją ir apšaukimą Lietuvos neprigulmybės. Susivažiavimas Šveicarijos lietuvių konferencijai reiškia pagarbą ir užuojautą.

Rinkimas naujos valdybos. Nominuojama viešai, balsuojama slaptai. Pirmininku išrinkta A. K. Masandukas, vice-pirmin. — C. E. Paulonis, rašt. — p-lė B. Aidukaičiūtė, išdin. — p-lė Abraičiūtė.

Sekantis susivažiavimas nubalsuota laikyti Bayonne, N. J., po Velykų.

Apskričio organizatoriais išrinkti: J. K. Miliauskas, V. Bendaravičius, S. Misiunas, P. Daugžvardis, J. Draskinis, p-lė Pr. Venskaičiūtė.

Susirinkimas uždaryta 7:15 val. vak., malda.

C. E. Paulonis, raštininkas.

IR GREIT IR NĖGREIT.

Pirkikas: Meiške, kada-gi parvažiuos tavo tėvas?

Meiškė: O kam jis?

Pirkikas: Aš noriu atsiimti rankpinigius už šėrus.

Meiškė: Ui, jis parvažiuos už du nedėli.

Pirkikas: O kad jis kur! Aš dar sakiau pirksiu rakandų....

Meiškė: Nu, prašai pono prisėsti, man regis parvažiuos, aš jam pasakysiu.

LIET. VYČIŲ PITTSBURGH'O APSKRIČIO 4—JO SUSIVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

(Kadangi susivažiavimo protokolas gerokai susendintas, tai dedame tik ištraukas apie svarbesnius nutarimus. "Vyčio" Red.).

Liet. Vyčių Pittsburgh'o Apskričio 4-sis susivažiavimas įvyko gruodžio 2-ąją d., 1917 m. Donora, Pa.

Pereito susivažiavimo protokolas vienbalsiai priimtas. Sekė kuopų raportai. Atstovai išreiškė pageidavimą, kad Centro Valdyba dažniau garsintų Centro veikimą, o ypač pasukolų stovį.

Už ketvirto susivažiavimo, ir toliau ateityje, bus apmokami iškaščiai organizatoriaus

ir kiekvieno atstovo. Nutarta, kad kuopų raštininkai prisiųstų Pittsburgh'o apskričio išdininkui, kiek iškaščių buvo atstovams važiuojant į susivažiavimus, o išdininkas išmokės.

Laike Apskričio susivaž. buvo inešta rinkti aukas Kalėdinin Fondan. Per susivažiavimą surinkta \$14.17, iš Apskričio kasos paskirta \$10.83; visa auka — 25.00 — pasiųsta į Tautos Fondą.

L. Vyčių Pittsburgh'o Apskričio koncertų, laikytų lapkričio 18 d. W. E. Pittsburgh'e ir lapkričio 24 d. Homstead, Pa., pelnas nutarta paskirti dviem tikslam. Pelno iš minėtų koncertų liko \$95.40. Pusė, 47.70, paskirta "Vyčio" spaustuvei, kita pusė, ir-gi 47.70, lieka Apskričio kasoje.

Susivažiavimas uždaryta malda.

An. Aučiūtė — raštin.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA

IŠ L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO SUSIRINKIMO.

Susirinkimas įvyko vasario 3-čiąją d., šv. Jurgio par. svetainėje. Delegatų buvo apie 60 ir iš visų kuopų. Atstovus atsiuntė ir prie Apskričio prisidėjo 82-ra kuopa iš Gary, Ind. Ta kuopa susiorganizavo pereitą pavasarį, greit auga nariais ir veiklumu. Susirinkimas naują kuopą priėmė Apskritin gyvu entuziazmu.

Apskričio vakarų rengimo komisija išdavė raportą. "Rutvilės" pastatymas atnešė visuomenei dvasinę naudą, o Apskričio reikalams \$114.49 pelno.

Pavasaryje yra užmanyta įrengti didelį išvažiavimą, kurio pelnas nutarta paskirti Lietuvos nukentėjusiems žmonėms. S. Šimulis ir V. Jodelis išrinkti komisijon išvažiavimo įrengimui.

"Rutvilė", kurios pirmas perstatymas lapkričio mėnesyje puikiai nusisekė, Apskričio pageidavimu bus atkartota. J. Balsiui, Apskričio dramatiškojo skyriaus vedėjui ir režisieriui, susirinkimas išreiškė atsistojimu ir delnų plojimu padėką už jo didelį triušą prirengime "Rutvilės" scenon ir pernešimą visų kliučių ir sunkenybių.

J. Balsis išdėsto sumanymą "Rutvilė" perstatyti viename vidurmieščio didžiame teatre — Chicago Theatre. Jis tariasis su teatro savininkais, kurie labai prielankiai sutinka lietuvių vakaro įrengimą ir jei vakaras bus rengiamas viešam reikalui, kaip va, karės nukentėjusių naudai, tai teatrą bus galima gauti labai prieinamomis sąlygomis arba ir pusvelčiui. Susirinkimas, išklauses užmanymo, entuzijastiškai jį sutiko ir nutarė prągą išnaudoti. Vakarų išgarsinimui bus pašvęsta daug domos ir darbo. Rupės, kad koplčiausia jį išgar-

sinus svetimtaučiams ir pritraukus į minėtą vakarą. Vakarų reikalų sutvarkymui ir vedimui išrinkta šių asmenų komisija: P. Baltutis, M. Zujus, L. Šimutis, P. Gedgaudas, Izid. Ilekis ir S. Šimulis.

"Rutvilė" Chicagos teatre (Chicago Theatre) greičiausia bus pastatyta gavėnėje. Tuo pačiu laiku ir Town of Lake kalonijoje ji bus statoma Scholl Hall salėje. Čia laukiama iš Apskričio skyriaus ir jo vedėjų nemenko jėgų intempimo ir darbo.

Al. M. Račkus mini apie Visuotinojo Lietuvių Politiškojo Seimo šaukimą Brooklyne kovo 13—14 d., kurio tikslu bus apkalbėti Lietuvos reikalus, jos ateitį. Susirinkimas vienbalsiai nutarė nuo Apskričio kuopų siųsti delegatą. Delegatui išrinkta Al. M. Račkus. Aukų čia-pat susirinkime delegato iškaščiams surinkta \$37.60. Pavienės kuopos, kurios tik išsigali, skatinamos siųsti delegatus į taip svarbų tautos reikalų rišimui seimą.

Apskritys seimui rezoliucijas sutaisys kitame susirinkime ir induos delegatui. Šiuo tarpu daug ir kitokių svarbių dalykų delei laiko stokes prisiėjo atidėti kitam kartui. Liko nesvarstyti šie svarbesnieji klausimai: 1. Vyčių ir bendro Seimo klausimas, 2. "Vyčio" spaustuves reikalai, 3. Lietuvių Diena ir Lietuvos Laisvės Savaitės klausimas ir nemaža kitų. Todėl labai geistina, kad Apskričio valdyba greit šauktų ir kitą susirinkimą.

Išrinkta per naują Apskričio valdyba. Pirmininku liko vėl P. Baltutis, raštininku išrinkta poni O. Balsienė, vice-pirm. — M. Zujus, išdin. — S. Šimulis.

Iš šito susirinkimo išnešta geras įspudis. Vyčių pajėgos pastebiamai auga, išsistumia nauji žmonės, priaugę, pribrendę prie visuomenės reikalų rišimo ir veikimo.

Delegatas.

IŠ LIETUVIŲ KAREIVIŲ GYVENIMO.

Camp Custer, Mich.

Šioje vietoje yra virš 40,000 įvairių tautų kareivių. Jų tarpe yra nemaža ir lietuvių. Kareiviai užlaikomi neblogai: aprūpinami sveikatos ir dvasios reikalais. Prie kiekvieno regimento yra skyriai plačiai žinomų organizacijų: Y. M. C. A. ir Knights of Culumbus. Į minėtų organizacijų svetainės kareiviai susirenka labai skaitlingai. Čia visako suteikiama veltui. Rodo judamus paveikslus, stato vaidinimus. Užkrauta įvairaus turinio knygų ir laikraščių. Be angliškų, yra lenkiškų, italų, ir kitų tautų. Apgailėtina, kad nėra lietuviškų. Visi skaito savoje kalboje knygas ir laikraščius, o lietuviai kareivis dairosi ir klausinėja tai vieno, tai kito, kas naujo girdėti.... ką laikraščiai rašo...

*Kareivis Jurgis Vilaniškis,
(buvęs L. Vyčių 79 kp. rašt).*

IŠ MOKSLEIVIŲ GYVENIMO.

Valparaisiečių moksleivių vakaras.

GARY, IND. Vasario 3 d. L. R. K. M. S. A. antra kuopa iš Valparaiso, Ind., surengė viešą vakarą. Pirmiausia kalbėjo V. Rukštalis. Jo gyva kalba siekė kiekvieno klausytojo širdį, sukeldama prakilnią Tėvynės meilę.

Paskiau vaidinta vieno veiksmo komedija: "Medicinos daktaras". Čia turiu pažymėti, kad kai kurie aktoriai roles atliko taip, kad geriau ir negalima. Publiką prijuokino ligi šonų nudiegimo. Publikai vakaras labai patiko, ką rodė gausus delnų plojimas. Užsibaugus programai, buvo šokiai ir žaislai. Žodžiu sakant, vakaras visais žvilgsniais nusisekė kopuikiausia. Matyt, valparaisiečiai moksleiviai buvo puikiai prisirengę.

Laike programo publika užsilaikė ramiai, kas labai pagirtina.

Daugiau panašių vakarų!

Ten buvęs.

HOMESTEAD, PA.

Sausio 27 d., 1918 m. L. V. 11 kp. laikė metinį susirinkimą. Daug kas buvo svarstyta. Pirmininko J. Svetkausko raportas skambėjo puikiai. Patenkinti nariai vienbalsiai išrinko ir trečius metus pirmininkauti. Raštininkės, Petr. Medonienės, raportas taip pat puikiai skambėjo. Pasirodė, kad per pereinamus, 1917, metus, kuopa dvigubai padidėjo. Pirmiau buvo 37 nariai, o dabar jau yra 72 nariai. Vyčių spaustuvės steigimui Pittsburg'e išsiųsta pereinamais metais \$520.00, o \$70.00 yra čia ant vietos, ir manoma tuojaus išsiųsti. (Jei bent dalis Vyčių kuopų būtų šitaip rėmusi organizacijos reikalus, mūsų Centras būtų buvęs po sava pastoge. "Vyčio" Red.). Pereinamais 1917 m. sulošta keturi veikalai, įrengta vienas pasilinksminimas ir dvi gegužinės. Katalikų Sav. reikalams iš kasos paskirta \$10.00.

Laisvės išgavimo fondui iš kasos nusiųsta \$20.00. L. V. 11 kp. pasižadėjo mokėti po 25c. kas mėnuo iki karės pabaigos vietiniam Tautos Fondo skyriui ir to pasižadėjimo laikosi. Įsteigtas knygynas su apie 300 knygų. Knygos duodamos ne vien Vyčiams pasiskaityti, bet taip pat ir pašaliniam. Yra vakarinė mokykla įsteigta. Mokinių, kurie reguliškai lankosi, yra suvirš dvidešimts. Paskirta du vakarų į savaitę lankyti mokyklą. Gerbiamas kun. S. J. Čepananiš yra mokytoju. Choras susideda iš 35 asmenų, o visi yra L. V. 11 kp. nariai. Choro vedėju yra B. Nekrašas.

Toliaus laike susirinkimo paskirstyta rolės puikaus veikalo vardu "Katriutė", ir manoma tuojaus po Velykų jį perstatyti. Vienas svarbiausių inėsimų, tai kad L. V. 11 kp. įsitaistytų tautos vėliava. Yra tai naujas užmanymas Homestead'e, nes dar nei viena draugija nei kuopa neturi lietuviškos vėliavos. Vienbalsiai užtvirtinta tas inėsimas ir paliepta kuopos raštininkei rašyti pas poną Norkuną su visomis informacijomis, taip pat užklausti, ar suspėtų vėliavą padirbti ir prisiųsti priedkovo 4-tą d., tai yra — Lietuvių Dieną. Paskui buvo renkama valdyba. Kuopos dvasišku vadovu išrinkta gerb. kun. S. J. Čepananiš, pirm. — J. Svetkauskas, vice-pirm. — V. Kraužlys, prot. rašt. — E. Blaževičiutė, fin. raštin. — A. Aučiūtė, išdininku — P. Medonis, kasos globėjais: P. Medonienė, F. Svetkauskas, maršalkomis: V. Kaselioniutė ir A. Andruškevičius, korespondentais: A. Andruškevičius, Jieva Krivoniutė ir B. Nekrašas. Susirinkimas užbaigta melda.

Bitutė.

JURGIS STOČKUS, pašauktas karuomenėn. Yra Upton, N. Y. lagėriuose. Buvo darbštus L. Vyčių 49 kp. narys.

CHICAGO, ILL.

L. Vyčių Chicagos Apskričio Choro istorija.

L. Vyčių Ch. Apskr. Choras suorganizuota vasario 24 d. 1916 m. Kadangi ši mėnesį sueina du metu choro gyvavimo, tai bus neprošalį pabriežti, ką choras tuo laiku nuveikė.

Choras jau surengė eilę gražių koncertų, ypač pasižymėjo pastaraisiais. Gruodžio 30 d. buvo statoma kantata "Broliai". Laikraščiai ir pavieniai asmenys puikiai atsiliepė. Choras tą patį veikalą statė antru kartu vasario 10 d. Statė operos formoje. Pasisekė dar geriau

Choras turi šimtą narių veikėjų ir buri narių rėmėjų. Chorą veda gabus muzikas gerb. A. S. Pocius. Prie choro priguli tik parinkti dainininkai. (Daugiau informacijų apie chorą (įstatas, valdybą ir t. p.) bus kituose "Vyčio" numeriuose).

J. Vilimas.

WORCESTER, MASS.

L. Vyčių 26 kp. laikė mėnesinį susirinkimą vasario 2-ą d. Apkalbėjus smulkmenas, paliesta Visuotinojo Am. Liet. Polit. Seimo klausimas. Išrinkta trys asmenys sutaisyti rezoliucijos ir atsišaukimo į lietuvius tame svarbiame reikale. Toliau kalbėta apie kuopos veikimą. Pirmininkas trumpa prakalbėle paaiškino, kaip sunkus buvo kuopos pirmi žingsniai. Užmanius nuosavą namą statyties, buvo daug darbo, sunkenybių. Bet šiandien tas mūsų darbas atnešė didžiausią mums naudą, pritraukė daug narių. Dirbsime ir toliau, nes darbo ir reikalų daugybės. Prie kuopos prisirašė 4 nauji nariai.

Korespond. V. M. C.

Redakcijos prierašas. Yra daug kuopų, kurios galėtų pasekti worcesteriečių pavyzdį. Pajėgų ir gerų norų turi. Todėl būtų labai gerai, jei worcesteriečiai plačiau paaiškintų spaudoje (kad ir organe), kaip jie įvykdė namo idėją, ir kokius patogumus įsitaikė.

ROCKFORD, ILL.

Vyčių vakaras.

Sausio 26 d. L. Vyčių 83 kp. surengė vakarą pastatydama scenoj veikalą "Gudri Našlė". Gabūs Vyčiai savo užduotis atliko gerai. Prasto oro delei, taip-pat iš priežasties antro lietuviško vakaro, publikos nedaug atsilankė.

Rockfordo lietuviams katalikams tokių vakarų daugiau verta rengti. Jei mes nesiimsime spartaus veikimo, viešpataus ir toliaus laisvamanių-socijalistų kanklės ir rateliai, kaip ligi šiam laikui kad buvo.

Senas Vytis.

JURGIS STOČKUS (karcivis) ir JONAS SABALIAUSKAS — abu Vyčiai, 49 kp. (Brooklyne) nariai. Pirmas tarnauja Dėdei Samui, kitas minėtos kuopos pirmininkas.

MINERSVILLE, PA.

Vasario 2 d. mainierių salėje L. Vyčių 39-ta kuopa surengė vakarą. Statė dvi komediji: "Kas bails?" ir "Gudrus kvailys."

Pačioj pradžioj dainavo mergaičių choras, paskui sekė vaidinimai minėtų komedijų. Visi aktoriai roles išpildė kogeriausia, padarė gerą įspūdį. Po vaidinimui buvo deklamacijų, solų, kvartetų ir choro dainavimai. Dainos išėjo gerai. Publikos buvo daug.

Vakaras buvo rengiamas Raudonojo Kryžiaus naudai. Gryno pelno liko \$62.44.

Parapijonas.

BROOKLYN, N. Y.

Vasario 5 d. Vyčių 49-ji kuopa laikė susirinkimą. Tame susirinkime pirmin. P. J. Sabaliauskas išdavė raportą iš Apskričio susivažiavimo Harrison'e. Nušvietus "Vyčio" spaustuvės reikalą, kaip jis buvo svarstomas Apskričio susivažiavime, kuopa nubalsavo spaustuvės reikalui išsimokėti iš kuopos išdo. 10.00 nutarta tuojaus, o kita dalis atidėta ant toliaus.

A. Alyčūtė, rašt.

CHICAGO, ILL.

Iš L. Vyčių 5-tos kuopos veikimo.

Pereitais, 1917 m., "Vytyje" nei kartą neteko skaityti apie L. Vyčių 5 kp. veikimą, todėl, manau, bus neprošalį trumpais ruožais užgriebti jį dabar. Pereitais metais ši kuopa štai ką nuveikė: statė scenoje "Betlėjaus stainele" — keturių aktų dramą, kuri ilgai neišdils iš atminties tų, kurie turėjo progos tą veikalą pamatyti. Užlaikė vakarinius kursus. Vedė moksleivis Pr. M. Juras. Kursai gerai sekėsi ir tęsėsi ligi gegužės mėnesio. Kuomet prasidėjo vasaros šilima, užbaigimui pamokų įrengta šeimyniškas vakaras. Po Velykų parapijos svetainėje pastatyta stambus istoriškas veikalas "Mirga". Paskui birželio mėnesyje, sugrįžus gerb. kun. V. Kulikauskui iš misijų, atvykus vargonininkauti J. Brazaičiui — jų pagerbimui vėl buvo parengtas šeimyniškas vakaras su įvairiu programu. Baigianties vasaros šilimai, ėmėmės už rimto veikalo — "Genovaitės". Ligšiol Vyčiams vadovavo ir daug triusė moksleivis Pr. Juras, kuriam išvažiavus mokyklon, manėme mūsų sumanymai bus bergždžiais. Bet jo vieton atsistojo kitas darbštus vyras — A. Šlapelis, kuris užėmė pirmininko ir režisieriaus vietą. "Genovaitę" pastatėme spalio 21 d., 1917 m. Šį veikalą, prašant, 5-ta kuopa perstatė ir IV-tos kuopos Vyčiams gruodžio 16 d. Sutikimui Naujų Metų, Vyčiai, susitarę su Darb. Są-gos ir Mot. Są-gos kuopomis, įrengė šeimynišką vakarą. Vyčiai priruošė, kas reikalinga programai, o sąjungietės gamino vakarienę. Šiame vakare buvo daug svečių, daug rimtų kalbų pasakyta, o Kalėdinin Fondan surinkta 58.00 aukų.

Žodžiu sakant, 5-ta kuopa pereitų metų veikimu gėrisi. Stengsis dirbti ir šiais metais. Lai gyvuoja Vyčiai!

P. Stasys.

BAYONNE, N. J.

Sausio 8 d. L. Vyčiai laikė metinį susirinkimą, kuriame naujon valdybon išrinko šiuos asmenis: L. Chesney — pirmin., A. Gingus — vice-pirmin., T. Butkus — raštin., J. Draskinis — išdin.

Išrinkta komisija prisiruošimui priimti Apskričio susivažiavimą. Taip-pat išrinkta komisija ištirti apie aukas, kurios buvo surinktos Lietuvių Dienoje. Bayonniečiai toje dienoje nelaimingai Tėvynei Lietuvai surinko apie \$1000 ir tuos pinigus Liet. Dienos komitetas ligšiol tebelaiiko bankoje padėtus. Vyčių išrinktas komitetas imsis priemonių, sušauks visų lietuvių susirinkimą, kadangi žmonėms aukų stovis ir Lietuvos reikalai rupi ir jie reikalauja, kad jų trįšas ir pasišventimas nenuėitų perniek. Komitetan ineina šie: L. Chesney, pirmin., Gingus, J. Kimpos ir J. Butkus.

L. Chesney.

ROSELAND, ILL.

L. Vyčių 8-ta kuopa sausio 27 d. įrengė puikų koncertą, kurį atliko L. Vyčių Chic. Apskričio choras. Apie programą ir jo išpildymą kalbėti daug nereikia.

Nors oras buvo šaltas, vis-gi publikos buvo nemaža.

PHILADELPHIA, PA.

L. Vyčių 3-čia kuopa vasario 10 d. įrengė vakarą. Scenoje statė triveiksme dramą — "Katriutę". Publika buvo skaitlinga.

J. N—kas.

ŽINIŲ-ŽINELĖS.

CICERO, ILL. Sausio 2-rą d. L. Vyčių 14 kuopa laikytame susirinkime tarp kit-ko iš savo kuopos menko izdo paskyrė 5.00 Kalėdinin Fondan, o nariai sumetė \$7.45. P. Z. — CAMBRIDGE, MASS. 1918 metams Vyčių kuopa išrinko tokią valdybą: V. Dziadulionis — pirm., V. Jakavičius — pagelbininku, p-lė O. Rapšaitė — prot. raštin., J. Naujalis — išdininkas, A. Kleinauskas ir A., Jablonskas — izdo globėjais, J. Karvelis — fin. raštin., Rudavičia — maršalka, A. Vaisiauskas ir B. Jakutis — knygų peržiūrėtojais. Kp. Koresp. — CHICAGO, ILL. L. Vyčių 13-sios kuopos Naujų Metų dienoje įrengtame šeimyniškame vakarėlyje Kalėdinin Fondan surinkta 50.88c. aukų. V. Vincaitis. — SPRINGFIELD, ILL. Sausio 3 d. L. Vyčių 48-ta kuopa vienbalsiai nutarė iš kuopos izdo paaukoti \$10.00 Kalėdinin Fondan. Sekantiems metams išrinko naują valdybą: pirmin. — A. Glemžą, pirm. pagelb. — S. Petroką, prot. raštin. — Pr. Krasauską, finansų rašt. — K. Kuprienę, išdin. — V. Riečutauską, izdo globėjais: E. Sugintaitę ir L. Gabalį. *Vieversėlis.* — HOMESTEAD, PA. Sausio 15 d. š. m. L. V. 11 kp. turėjo pramogą vokiečių svetainėje. Pelną, skirtą parapijos naudai, liko virš \$100.00. Vaidinta "Karės Metu". Pavyko pušėtinai. Dainavo suaugusių ir mažųjų Vyčių erorai, vedami B. Niekrašo. Vyčių choras yra skaitlingas ir kyla, kaip ant mielių. Vienu žodžiu, Vyčiams viskas klojas kuogeriausiai. A. — NEW YORK, N. Y. Sausio 9-tą d. L. Vyčių 12-ta kp. laikė mėnesinį susirinkimą ir rinko naują valdybą. Pirmininku išrinko K. Aukškelį, vice-pirm. M. Pranskiutę, prot. rašt. — Sungailaitę, pagelb. — J. J. Simanavičių, finansų rašt. — A. Čelkį, kasos globėju — B. Naginevičių, išdininku — A. Akelaičiute, maršalka — A. Jaškutalį. P. M.

L. VYČIŲ N. Y. IR N. J. APSKRIČIO
KUOPOMS.

Gerbiamos kuopos, teiksītės atsisteisti savo paskirtą nuošimtį į Apskričio išdą. Kuopos rengia daug vakarų ir koncertų, bet maža tokių kuopų, kurios atsilygintų savo nuošimtį. Tad skolingos kuopos teiksīs atsilyginti.

V. Abraičiūtė,
Apskričio išdininkė,
11 Ainslie st., Brooklyn, N. Y.

L. VYČIŲ NEW YORK'O IR NEW JERSEY
APSKRIČIO VALDYBA.

A. K. Masandukas — pirm.: 197 New York ave., Newark, N. J.

C. E. Parlonis — vice-pirm.: 456 Grand st., Brooklyn, N. Y.

B. Aidukaičiūtė — raštin.: 127 New York ave., Newark, N. J.

V. Abraičiūtė — išdin.: 11 Ainslie st., Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS
ADRESAI:

Dvasiškas vad.: kun. H. J. Vaičiūnas,
3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirmin.: J. Bučnis, 407 So. Paca st.,
Baltimore, Md.

Vice-pirmin.: Navickas, 85 New Park
ave., Hartford, Conn.

Raštin.: J. Aleksa, 14 Millbury st.,
Worcester, Mass.

Išdinin.: A. Petrauskaitė, 4 Congress
ave., Waterbury, Conn.

Iždo globėjai:

J. M. Dumčius, 199 Noble Lane, Wilkes
Barre, Pa.

J. Vaitekunas, Hartford, Conn.

V. Varžinskaitė, 249 River st., Mattapan,
Mass.

Literatiškoji komisija:

Dr. J. J. Bielskis, 3613 Fourteenth
St., Washington, D. C.

J. Bakšys, Athol, Mass.

J. Valančius, Philadelphia, Pa.

O. Rozmanskis, Donora, Pa.

J. V. Kovas, 21 Congress ave., Waterbury,
Conn.

Didžiausia
Krautuvė

Lietuviška
Chicagoje

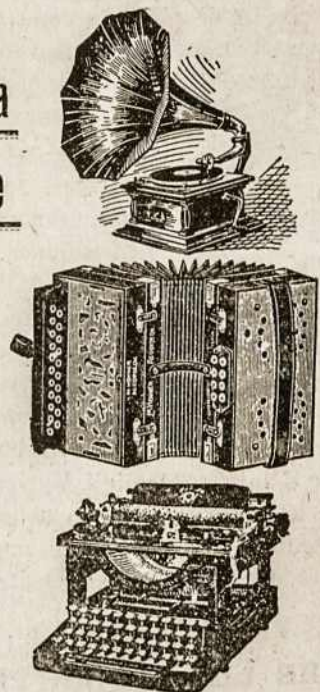
Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, aukšinius žiedus, šliubinius ir deimentinius, muzikas, gramofonus lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantis visokius šokius: armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS KAZLAWSKI

4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7309

Lietuvos Vyčių Taupimo ir Skolinimo Bendrovė

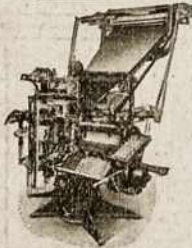
Mūsų bendrovė skolina pinigus savo nariams, idant pagelbėjus nusipirkti arba pasiranduoti namus, ir padeda nariams sutaupinti pinigus. Ši bendrovė yra reguleriškai peržiurima per valdžią (State of Illinois). Šita bendrovė moka daugiau procentų ant taupinamų pinigų, negu kokia kita Banka. Jeigu nori, kad tavo pinigai būtų geroje vietoje padėti, tai pradėk būti jos nariu.

Pastaroji Bendrovė turi reguleriškus susirinkimus kas panedėlis 7:30 val. vakare Šv. Jurgio parapijos svetainėje, kambarys No. 1, arba reikale kreipkitės pas raštininką:

P. BALTUTIS,

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Jums Visiems Reikalinga

Intertype mašina del rinkimo raščių.

Nes kiekvienas skaitote knygas, o jas beskaitant nuplyšta, jeigu yra be viršų, o kai su viršais, tai ilgiau laiko

Mes apdarome visokias — senas ir naujas knygas, taip kaip Tamstos reikalausite. Taipogi turime įrengę NAUJĄ SPAUSTUVĘ suulyg

vėliausios mados mašinomis. Ir atliekame įvairiausius spaudos darbus, kaip tai: knygas, laikraščius, konstitucijas, programus, laiškus ir visokių-visokiausių pasakelbimus, kokių tik kas reikalauja.

Užtai, gerbiamieji Vyčiai, kada turėsite kokį spaudos darbą arba knygų apdarymui, tai nepamirškite mūsų antrašo, o mes užtikriname, kad busite užganėdinti.

Su pagarba,

Kaulakiai Broliai. Sav.

THE LITHUANIAN PRINTING & BINDING HOUSE.

2214 West. 23rd Pl., Chicago, Ill.

Telephone Canal 107.

Nauja Knyga.

Vytė, Joanna Tamašauskaitė (Lakštutė), buvusi 24 kp., o dabar 60-tos kuopos narė, išleido knygutę savo rašytų eilių. Didelio formato, 64 puslapių, ant geros popieros, su pagražinimais. Kaina tik 25c (vienas kvoteris).

Gerbiamieji Vyčiai, paremkite praplatindami ją laike savo vakarų tuo sustiprinsite dvasią jaunos dainininkės.

Galima gauti pas pačią autorę:

720 N. Main St., Kewanee, Ill.

P. S. Imantiems kartu daugiau, nuleidžiama didelis nuošimtis.

Vyčių Vėliavos.

Vyčių kuopos, norint kad būtų vienda ir tikra vėliava, meldžiame su užsakytais kreipkities prie mūsų. Mes, kaip Vyčiai, teisingai darbą atliksime. Vyčiams speciališkos kainos. Tap-pat išdirbame antspaudas, ženklelius, karunas, įvairioms organizacijoms.

Mūsų ilgų metų praktika visus užganėdins.

M. A. NORKUNAS,

340 So. Broadway, Lawrence, Mass.

“VYTIS”

Jaunimo dvisavaitinis laikraštis,

leidžia

Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$1.50
Pusmečiui75
Pavienis numeris	10c.
Į užrubežių metams	\$2.00

“VYTIS”

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.

“VYTIS”

(The Knight)

Published twice a month by the
Lietuvos Vyčiai (Knights of Lithuania)

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$1.50
6 month75
To Foreign Countries yearly	\$2.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

“VYTIS”

1800 W. 46th St.,

Chicago, Ill.